

SÈRIE 2

Moviment i expressivitat

Consideracions generals:

Cal tenir en compte que no hi ha una única resposta. Per tant, i només a títol orientatiu, esmentem una llista d'idees clau per a cada opció.

Exercici 1

(2 punts)

OPCIÓ A.

L'estudiant ha de fer una anàlisi cromàtica de la **imatge 1**.

IDEES CLAU:

Imatge 1

L'obra és de gran format resolta amb dissonància respecte a la realitat tant en el color com en la forma. L'autor utilitza, sobretot, colors primaris arbitraris. La importància del color obliga la forma a ser més expressiva que no pas fidel a la realitat. El formalisme de les figures i la natura n'emfatitza el caràcter decoratiu. El quadre representa amb colors purs tres dones ballant enmig de plantes exòtiques i animals candorosos. Resolt amb una gran sensació d'espontaneïtat.

La danse té la paleta de colors primaris (vermell, blau i groc) saturats amb contrapunts de verd. La pintura és intuïtiva i dinàmica, feta de forts contrastos. L'obra s'estructura en dues franges horitzontals (blava i groga) que actuen com a fons. Al damunt es disposen de manera sinuosa i entrelaçada la natura, les figures humanes i els animals. Les figures resulten planes, sense volum, estan retallades pel fort contrast del color i per les línies de contorn negre. El ritme s'accentua per les pinzellades llargues i corbes a l'interior de figures humanes i arbres. La composició i l'ordre queden solapats per l'expressió. El dibuix s'exagera per transmetre l'emotivitat del pintor.

Derain pertany al grup de pintors fauistes, junt amb Vlaminck, Matisse i altres. Aquesta obra és representativa d'aquest estil pictòric associat a una expressió salvatge del color, els colors són plans i són l'element gràfic important i dominant al qual el dibuix s'adapta. El color, pels fauistes, podia assumir el registre complet de les qualitats pictòriques. El paisatge i la sensualitat com a temes recurrents.

El quadre és de caire exòtic i pertany a una tradició pictòrica d'escenes primitives de l'imaginari en l'art europeu on es presenten imatges sexualitzades de dones no europees.

El fauisme, en la seva contundent interpretació cromàtica de la realitat, va tenir gran influència en el disseny gràfic, l'escenografia i la moda tèxtil de l'època.

Es valoren les respostes que facin referència a possibles influències d'altres autors i èpoques (Ingres, Delacroix, Fortuny, pintors impressionistes, postimpressionistes, fauistes, expressionistes...). Es valoren també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne, com ara visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

OPCIÓ B.

L'estudiant ha de fer una anàlisi visual comparativa de la **imatge 1** i de la **imatge 2**.

Les imatges tenen prou elements visuals coneguts per l'estudiant, perquè pugui suggerir diverses anàlisis. Si s'argumenten de forma coherent, poden ser totes vàlides.

Ens trobem amb dues obres realitzades en dos contextos històrics, socials i geogràfics diferents, *La Danse, 1906* i *The Highveld style masked ball, 1988* realitzades en tècniques diferents per dos autors, Derain, que morí el 1954, i Kentridge, que encara està professionalment actiu. Circumstàncies que, sens dubte, estimularan l'anàlisi.

En ressaltem:

1. Derain organitza l'espai de manera paral·lela a l'espectador, amb poca sensació de profunditat. Kentridge situa els personatges en diferents plans, que accentuen la profunditat (un eix diagonal hi contribueix). Els límits del quadre de Derain es perllonguen lateralment, en canvi en el quadre de Kentridge l'obra sembla continuar per la part inferior del quadre.
2. Tècnicament ambdues obres estan resoltes de manera molt diferent. Derain utilitza l'oli i pinta amb àrees planes de color. Crea ritmes ondulants que entrellacen les figures. Alhora delimita les figures entre elles i amb el fons amb un contorn lineal o amb un fort contrast. Kentridge, amb carbonet i pastel, dibuixa amb traç vigorós. Utilitza el degradat per matisar volums i contorns difuminant més les relacions entre la figura i el fons. L'obra és bàsicament monocroma però amb un grafisme molt expressiu.

3. La fantasia en Derain s'imposa, entre d'altres, amb les referències al primitivisme idíl·lic, a la sensualitat, a la llibertat del color respecte a la realitat. Kentridge mostra una escena irònica d'un ball de màscares que no fan referència al primitivisme, dibuixa juxtaposicions surrealistes, absurdes, amb objectes actuals i quotidians, a més incorpora recursos tipogràfics al quadre. Ambdues obres enfoquen el tema del desig pròpies del context històric de cada autor.

Es valoren també aquells comentaris fruit de l'experiència directa i personal de l'alumne o les derivades de visites a exposicions, relacions amb obres literàries, cinematogràfiques o musicals.

Es valora la qualitat de les argumentacions i molt especialment l'ús de la terminologia adequada i pròpia de l'assignatura.

Exercici 2

(8 punts)

Consideracions generals:

Aquest és un exercici englobat dins el tema «Moviment i expressivitat». L'objectiu global de l'exercici és obtenir una representació d'una escena on el ball de Carnaval sigui protagonista.

Es tracta d'un exercici de creació complex resultat de sintetitzar, per part de l'examinand, diferents aportacions parcials habituals en l'aprenentatge del dibuix artístic, en aquest cas articulades a partir de la representació versemblant d'una escena de ball de Carnaval i d'altres elements (figures humanes, animals, objectes...). Aquests capacitats són:

1. La memòria visual, ja que es demanen representacions de figures humanes, objectes i contextos que sens dubte figuren en l'arxiu visual personal.
2. Capacitat de representació, ja que es requereix versemblança dels elements representats i transformats.
3. Interpretació i imaginació, és a dir, intentar donar una resposta pròpia i original resultat de la transformació subjectiva dels elements triats.
4. Domini tècnic en l'ús de la tècnica triada segons l'opció A o B.

Com a consideracions generals cal tenir en compte que l'examinand té l'opció de resoldre l'enunciat usant diferents graus de figuració i que es valorarà:

- Les qualitats estètiques, expressives i representatives per les quals l'examinand ha optat.
- La destresa en l'ús de la tècnica emprada i escollida lliurement.
- El risc en presentar solucions creatives.

Ebossos

(2 punts):

En el primer esbós l'examinand ha d'estudiar la composició general del dibuix (pàgina 8 del quadern d'examen) mentre que en el segon ha d'estudiar només un detall de la composició (pàgina 9 del quadern d'examen).

Aquestes intencionalitats han de ser ben evidents als esbossos. NO es puntuen els esbossos que no responguin a l'enunciat de la pregunta. L'esbós ha de servir per preparar realment el dibuix gran.

Es valora:

- La utilització clara del dibuix per fer un projecte artístic (dibuix en DIN A3 de 29,7 cm x 42 cm) i com a mitjà de pensament visual.
- La destresa en l'ús del mitjà triat.

Treball de 29,7 x 42 cm

(6 punts)

Es valora:

- La capacitat expressiva de generar una escena de ball de Carnaval.
- La competència gràfica per resoldre de manera versemblant l'enunciat demanat.
- Les aportacions imaginatives en la representació tant pel que fa a la lluminositat com en l'ambientació global de l'escena.
- La creativitat en la interpretació dels elements que es demanen en l'enunciat.
- El domini de la composició i de la superfície del dibuix.
- El bon tractament de la tècnica triada.

- Altres aspectes que el corrector pot considerar en funció de la mena de dibuix que s'hagi fet.

El corrector adoptarà els criteris de flexibilitat recomanats a les reunions de correctors.

L'examinand té l'opció d'escollir la tècnica dintre de les anomenades "tècniques seques" i optar per una resposta monocroma (opció A) o en color (opció B); per tant, es valorarà especialment l'ús correcte de la tècnica triada lliurement.

D'acord amb l'enunciat, el corrector pot agrupar els diferents aspectes a avaluar en quatre blocs genèrics:

- A. La relació versemblant entre els diferents elements del dibuix. La seva intencionalitat expressiva així com l'aspecte general de la representació.
(Valoració orientativa: 1,5 punts)
- B. Tractament tècnic del dibuix. Bon ús del material triat.
(Valoració orientativa: 1,5 punts)
- C. Creativitat, imaginació i risc en les aportacions.
(Valoració orientativa: 1,5 punts)
- D. Composició (ocupació del pla gràfic, equilibri de zones, ordenació i estructura dels elements, resolució dels efectes de perspectiva).
(Valoració orientativa: 1,5 punts)